Chương 3: Vi điều khiển 32 bit ARM Cortex-M4

- □ Giới thiệu vi điều khiển 32 bit
- ARM Cortex-M
- □ Vi điều khiển STM32F4
- □ Kit phát triển STM32F429I-DISC
- □ Lập trình với STM32F4

So sánh chip 8 bit và 32 bit

- □ Vi điều khiển 8 bit: (8051, PIC, AVR, STM8...)
  - Ưu điểm: rẻ tiền, phần cứng và phần mềm đơn giản, tiết kiệm năng lượng.
  - Nhược điểm: tốc độ thấp (10-20 MHz), bus dữ liệu nhỏ (8 bit), ít ngoại vi.
  - Phù hợp với các ứng dụng đơn giản, không đòi hỏi tính toán xử lý dữ liệu phức tạp.
  - VD: Arduino classic boards
- □ Vi điều khiển 32 bit
  - Kiến trúc tập lệnh 32 bit, bus dữ liệu 32 bit: khả năng xử lý dữ liệu vượt trội.
  - Tốc độ cao (100-200 MHz), nhiều ngoại vi tích hợp.
  - Phù hợp ứng dụng cần khối lượng tính toán lớn, hiệu năng cao.

□ Phổ biến nhất: ARM-based microcontroller

ARM Ltd

- □ Thành lập 11/1990
  - Spin-off từ Acorn Computers
- □ Thiết kế CPU ARM
- Cung cấp bản quyền sử dụng ARM core cho các công ty sản xuất CPU.
- Cung cấp các công cụ hỗ trợ xây dựng hệ thống

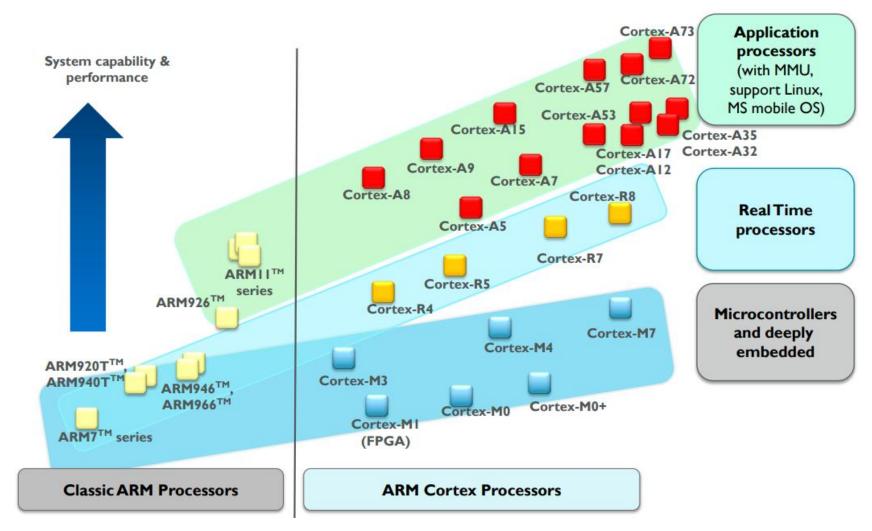

ES, NLT 2024

ARM-powered products

Một số dòng sản phẩm ARM

Phân nhóm theo hiệu năng và ứng dụng

ARM Cortex Processors

■ ARM Cortex-A family:

Applications processors cho các hệ thống hiệu năng cao (Linux, Android...) với tần số clock > 1 GHz.

■ ARM Cortex-R family:

Embedded processors cho ứng dụng real-time, điều khiến cần độ tin cậy cao, tần số clock khoảng 200 MHz – 1 GHz.

ARM Cortex-M family:

Microcontroller trong các hệ nhúng, giá rẻ, tiết kiệm năng lượng, tần số clock < 200 MHz.

ES, NLT 2024

Cortex family

Cortex-A8

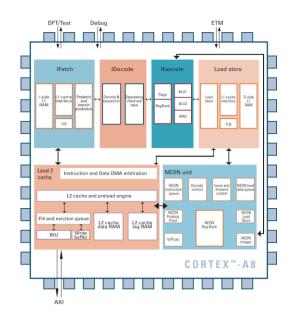
- Architecture v7A
- MMU
- AXI
- VFP & NEON support

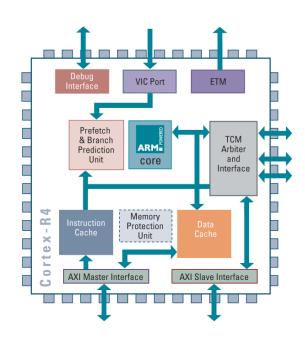
Cortex-R4

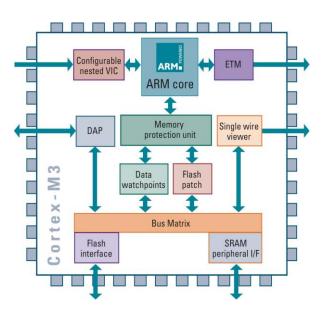
- Architecture v7R
- MPU (optional)
- AXI
- Dual Issue

Cortex-M3

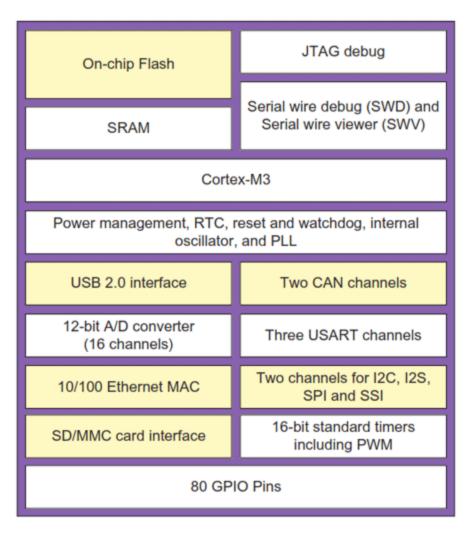
- Architecture v7M
- MPU (optional)
- AHB Lite & APB

Các tài nguyên thường có trên ARM Cortex-M

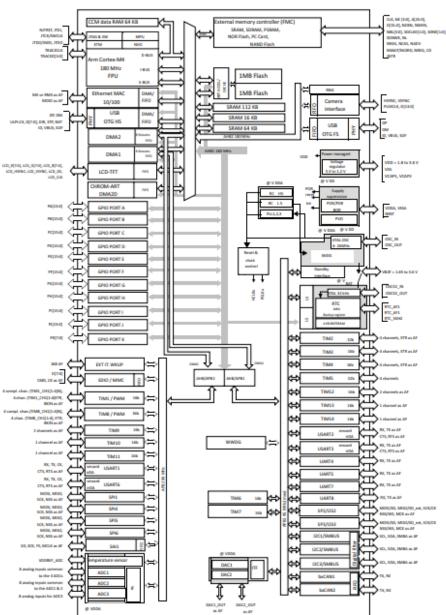

VD: Một số chip sử dụng lõi Cortex-M4

- Analog Devices ADUCM4050
- Cypress 6200, FM4
- Infineon XMC4000
- Maxim Darwin
- Microchip (Atmel) SAM4C/4E/G5, SAMD5/E5x
- Nordic nRF52
- Nuvoton NuMicro M480
- NXP LPC4000, LPC4300 LPC54000
- NXP (Freescale) Kinetis K, V3, V4
- Renesas S3, S5, S7, RA4, RA6
- Silicon Labs (Energy Micro) EFM32 Wonder
- ST STM32 F3, F4, L4, L4+, G4, WB
- <u>Texas Instruments</u> LM4F, TM4C, <u>MSP432</u>, CC13x2R, CC1352P, CC26x2R

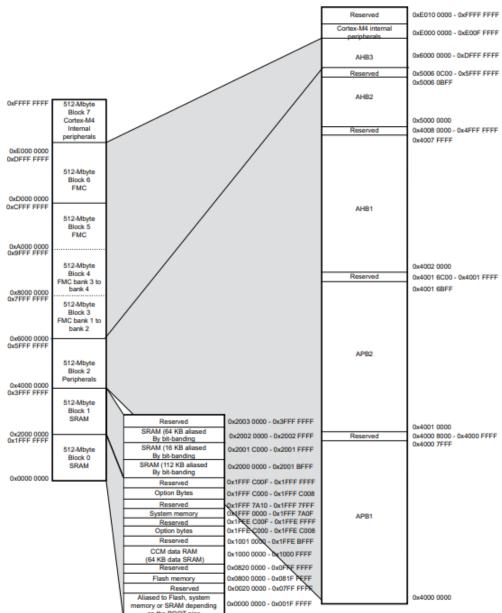
Toshiba TX04

STM32F429xxx block diagram

ES, NLT 2024

STM32F429xx

Memory map

ES, NLT 2024

Một số vấn đề

- □ Clock rate rất cao → cần mô hình lập trình/xây dựng ứng dụng tận dụng hiệu năng của CPU
  - Polling trong main loop
  - Thực thi tác vụ trong hàm xử lý ngắt
  - Vào ra bằng ngắt, DMA
  - Sử dụng hệ điều hành, tạo thread cho từng tác vụ
    - →Sẽ học dần theo trình tự môn học
- Rất nhiều ngoại vi tích hợp trên chip, cần công cụ trợ giúp xây dựng hệ thống.
  - → STM32CubeIDE
- Rất nhiều dòng chip tùy theo nhà sản xuất, nhưng chung kiến trúc tập lệnh ARM, cần thư viện API dùng chung
  - → CMSIS, HAL, LL libraries...

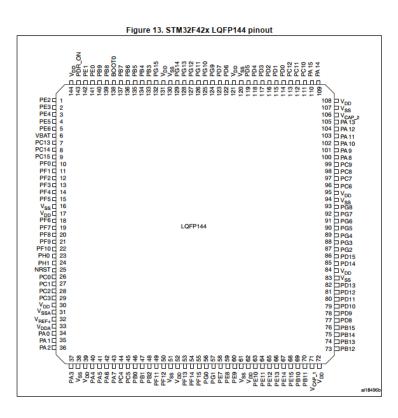
Vi điều khiển STM32F429ZI

- □ Tài liệu: STM32F427xx STM32F429xx datasheet
- □ STM32F429ZIT6 là 1 sản phẩm thuộc họ STM32F429
  - 180 MHz max CPU (4-26 MHz crystal)
  - 2 MB Flash, 256 KB + 4 KB SRAM
  - FPU + DSP core
  - Built-in Ethernet, USB
  - 17 Timers (16/32 bits, 180 MHz)
  - 3x12 bits ADCs (3x2.4 MSPS, 24 channels)
  - 21 communication interfaces (SPI, I2C, I2S...)
  - Camera interface, LCD interface, DRAM interface...
  - RTC, CRC, Random generator...

١...

Vi điều khiển STM32F429ZI: chân vào ra

- □ 144 chân LQFP
- □ Các cổng: PA, PB, PC, PD, PE, PF, PG
- Mỗi cổng gồm nhiều chân, mỗi chân có nhiều chức năng

			labi	e 10.	SIM	3 2 F4	2/XX	and STM32F4	29XX	pin	anc	l ball definitions	
	Pin number	r											
LQFP100	LQFP144	UFBGA169	UFBGA176	LQFP176	WLCSP143	LQFP208	TFBGA216	Pin name (function after reset) ⁽¹⁾	Pin type	I/O structure	Notes	Alternate functions	Additional functions
1	1	B2	A2	1	D8	1	А3	PE2	I/O	FT	-	TRACECLK, SPI4_SCK, SAI1_MCLK_A, ETH_MII_TXD3, FMC_A23, EVENTOUT	-
2	2	C1	A1	2	C10	2	A2	PE3	1/0	FT	-	TRACED0, SAI1_SD_B,FMC_A19, EVENTOUT	-
3	3	C2	В1	3	B11	3	A1	PE4	I/O	FT	-	TRACED1, SPI4_NSS, SAI1_FS_A, FMC_A20, DCMI_D4, LCD_B0, EVENTOUT	-

Vi điều khiển STM32F429ZI: chức năng các chân

Table 12. STM32F427xx and STM32F429xx alternate function mapping

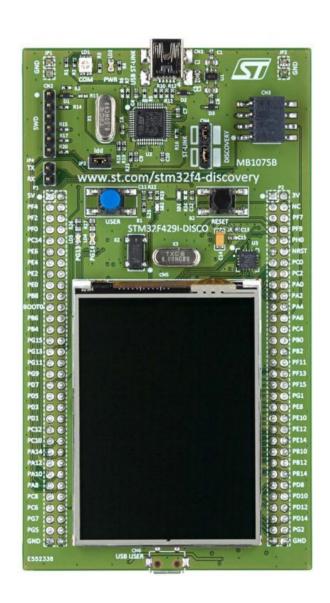
		AF0	AF1	AF2	AF3	AF4	AF5	AF6	AF7	AF8	AF9	AF10	AF11	AF12	AF13	AF14	AF15
Po	Port		TIM1/2	TIM3/4/5	TIM8/9/ 10/11	12C1/ 2/3	SPI1/2/ 3/4/5/6	SPI2/3/ SAI1	SPI3/ USART1/ 2/3	USART6/ UART4/5/7 /8	CAN1/2/ TIM12/13/14 /LCD	OTG2_HS /OTG1_ FS	ЕТН	FMC/SDIO /OTG2_FS	DCMI	LCD	sys
	PA0	-	TIM2_ CH1/TIM2 _ETR	TIM5_ CH1	TIM8_ ETR	,	-	-	USART2_ CTS	UART4_TX	-	-	ETH_MII_ CRS	-	-	-	EVEN TOUT
	PA1	-	TIM2_ CH2	TIM5_ CH2	-	•	-	-	USART2_ RTS	UART4_RX	-	-	ETH MII RX_CLK/E TH_RMII REF_CLK	-	-	-	EVEN TOUT
Port A	PA2	-	TIM2_ CH3	TIM5_ CH3	TIM9_ CH1	•	-	-	USART2_ TX	-	-	-	ETH_ MDIŌ	-	-	-	EVEN TOUT
	PA3	-	TIM2_ CH4	TIM5_ CH4	TIM5_ TIM9_ CH4 CH2		-	-	USART2_ RX	-	-	OTG_HS_ ULPI_D0	ETH_MII_ COL	-	-	LCD_B5	EVEN TOUT
	PA4	-	-	-	-		SPI1_ NSS	SPI3_ NSS/ I2S3_WS	USART2_ CK	-	-	-	-	OTG_HS_ SOF	DCMI_ HSYNC	LCD_ VSYNC	EVEN TOUT
	PA5	•	TIM2_ CH1/TIM2 _ETR	-	TIM8_ CH1N	•	SPI1_ SCK	-	•	•	•	OTG_HS_ ULPI_CK	-	-	•	-	EVEN TOUT
	PA6	•	TIM1_ BKIN	TIM3_ CH1	TIM8_ BKIN	,	SPI1_ MISO	-	-	•	TIM13_CH1	-	-	-	DCMI_ PIXCLK	LCD_G2	EVEN TOUT
	PA7	-	TIM1_ CH1N	TIM3_ CH2	TIMB_ CH1N		SPI1_ MOSĪ	-	-	-	TIM14_CH1	-	ETH_MII_ RX_DV/ ETH_RMII _CRS_DV	-	-	-	EVEN TOUT
	PA8	MCO1	TIM1_ CH1	-	-	I2C3_ SCL	-	-	USART1_ CK	-	-	OTG_FS_ SOF	-	-	-	LCD_R6	EVEN TOUT
	PA9	-	TIM1_ CH2	-	-	I2C3_ SMBA	-	-	USART1_ TX	-	-	-	-	-	DCMI_ D0	-	EVEN TOUT
	PA10	•	TIM1_ CH3	-	-	,	•	-	USART1_ RX	-	-	OTG_FS_ ID	-	-	DCMI_ D1	-	EVEN TOUT
	PA11	•	TIM1_ CH4	-	•	,	•	-	USART1_ CTS	-	CAN1_RX	OTG_FS_ DM	-	-	•	LCD_R4	EVEN TOUT
	PA12	-	TIM1_ ETR	-	-	•	-	-	USART1_ RTS	-	CAN1_TX	OTG_FS_ DP	-	-	•	LCD_R5	EVEN TOUT

ES, NLT 2024

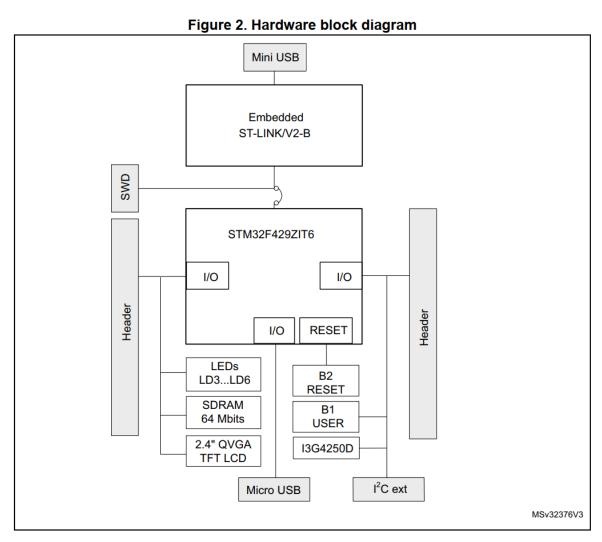
Bài tập: STM32F429ZIT6

- □ Đọc datasheet của chip STM32F429ZIT6 và cho biết
  - Chip có bao nhiêu cổng vào ra?
  - Mỗi cổng có bao nhiêu chân vào ra?
  - Chip hoạt động ở điện áp bao nhiều Volt?

- STM32F429ZIT6 ARM Cortex-M4
- □ 2 MB flash, 256 KB SRAM
- 8MB SDRAM
- On-board ST-Link debugger
- 2.4" QVGA touch LCD
- □ 6 LEDs (2 user LEDs)
- 3 axis gyros

Sơ đồ khối phần cứng

ES, NLT 2024

18

Các linh kiện mặt trên

Figure 3. Top layout ST-LINK/V2-B LD2 LD1 PWR (red LED) COM (red/green LED) CN₂ SWD connector CN4 ST-LINK/DISCOVERY selector I_{DD} measurement 3 V power supply input/output user button B2 reset button LD3 (orange LED) SB1 PE4 (B2 - RESET) (green LED) PEO PB8 2.4" TFT LCD LCD 2.4" USB USER

ES, NLT 2024

Các linh kiện mặt dưới

Figure 4. Bottom layout GND GND FAIR SB12 (NRST) SB3, SB5, SB7, SB13 (RESERVED) **SB11** (RX, TX) SB4, SB6, SB8, SB14 **●** ♣ 8 (DEFAULT) SB10 (STM_RST) SB9 (SWO) **SB15** (RX, TX) SB19, SB20 SB16, SB17 (X3 crystal) (X2 crystal) **SB18** (MCO) **SB21** (BOOT1) STM32F429ZIT6 SB22, SB23, SB24, SB25 SB26, SB27 SDRAM (USB OTG) CN₆ **USB OTG Micro-AB**

ES, NLT 2024

Các tín hiệu nối ra header mở rộng

Table 7. STM32 pin description versus board functions

		I	16	DIC		IVIOZ	РШ	ucst				S DO		lulic	LIOIIS	•				
STM32								I	Board	d fun	ction	S								
Main function	LQFP144	System	VCP	SDRAM	LCD-TFT	LCD-RGB	LCD-SPI	13G4250D	USB	LED	Push-button	I ² C Ext	Touch panel	Free I/O	Power supply	CN2	CN3	CN6	Σ	P2
воото	138	воото	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-
NRST	25	NRST	-	-	RESET	RESET	RESET	-	-	-	B2	-	1	-	-	5	-	-	-	12
PA0	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B1	-	-	-	-	-	-	-	-	18
PA1	35	-	-	-	-	-	-	INT1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
PA2	36	-	-	-	-	-	-	INT2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
PA3	37	-	-	-	DB3	B5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
PA4	40	-	-	-	VSYNC	VSYNC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
PA5	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
PA6	42	-	-	-	DB6	G2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
PA7	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I2C_EXT_RST	-	-	-	-	4	-	-	23

Bài tập

- Đọc tài liệu User manual và Sơ đồ mạch của kit. Cho biết các thông tin:
  - Các đèn LED LD1 LD6 được điều khiển bởi tín hiệu nào hoặc bởi chân nào của chip STM32F429?
  - Các nút bấm B1 và B2 tác động đến chân nào của STM32F429? Chức năng của các nút này?
  - Tín hiệu nào trên các header mở rộng P1 và P2 được nối với Touch Panel?
  - Tín hiệu nào trên các header mở rộng P1 và P2 được nối với IC gyroscope I3G4250D?
  - Tín hiệu nào trên các header mở rộng P1 và P2 không được nối với ngoại vi nào trên mạch và có thể được dùng tự do?

Ghép nối với GPIO (General Purpose Input/Output)

- GPIO là ngoại vi cơ bản nhất của các vi điều khiển.
- GPIO gồm các GIOP pin (chân vào ra) có thể điều khiển độc lập để output giá trị logic 0 hoặc 1, tương ứng điện áp mức thấp hoặc cao.
- Một nhóm GPIO pin được tổ chức thành một cổng (Port). Mỗi port thường gồm 8/16 chân.
- GPIO pin ở một trong 2 trạng thái: input hoặc output
  - Input: nhận dữ liệu từ mạch ngoài.
  - Output: truyền dữ liệu ra mạch ngoài.
- GPIO có thể được dồn kênh với các chức năng khác.

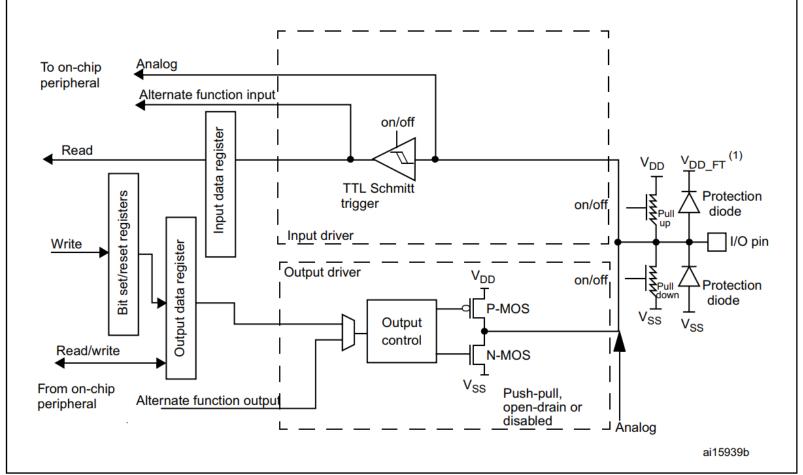
Ghép nối với GPIO (General Purpose Input/Output)

- Các chế độ hoạt động của GPIO pin
  - Input floating
  - Input pull-up
  - Input-pull-down
  - Analog
  - Output open-drain with pull-up or pull-down capability
  - Output push-pull with pull-up or pull-down capability
  - Alternate function push-pull with pull-up or pull-down capability
  - Alternate function open-drain with pull-up or pull-down capability

Cấu trúc của GPIO pin

□ Tham khảo: STM32F429 reference

Figure 25. Basic structure of a five-volt tolerant I/O port bit

Cấu trúc của GPIO pin

Các chế độ hoạt động chính

Figure 28. Input floating/pull up/pull down configurations

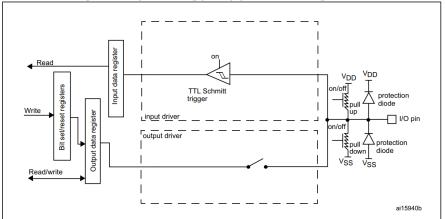
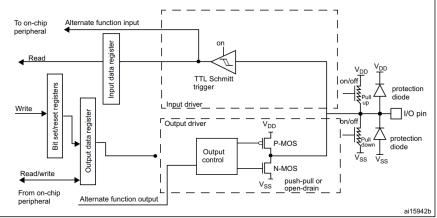
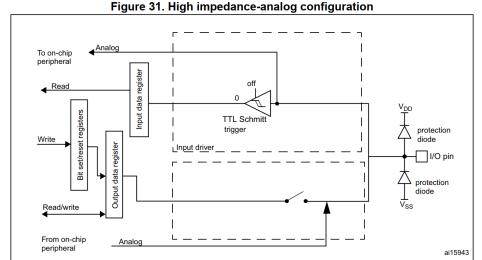

Figure 29. Output configuration Read TTL Schmitt V_{DD} trigger protection Write diode _Input driver Output data register Bit set/reset I/O pin Output driver on/off P-MOS Output Read/write control Push-pull or Open-drain ai15941b

Figure 30. Alternate function configuration

Nếu **đọc** vào từ một **output GPIO pin** thì sao? Nếu **ghi** ra một **input GPIO pin** thì sao?

- Mỗi cổng GPIO được điều khiển bởi các thanh ghi 32 bit:
  - Bốn thanh ghi cấu hình:
    - GPIOx_MODER,
    - GPIOx_OTYPER,
    - GPIOx_OSPEEDR,
    - GPIOx_PUPDR
  - Hai thanh ghi dữ liệu:
    - GPIOx_IDR,
    - GPIOx_ODR
  - Thanh ghi set/reset: GPIOx_BSRR
  - Thanh ghi khóa: GPIOx_LCKR
  - Hai thanh ghi lựa chọn chức năng mở rộng:
    - GPIOx_AFRH,
    - GPIOx_AFRL

- Rất khó "nhớ" đầy đủ thông tin về các thanh ghi điều khiển GPIO, khó lập trình trực tiếp với thanh ghi
- Các thư viện lập trình
  - LL: điều khiển trực tiếp mức thấp, nhanh nhưng kém khả chuyển, thực ra là các hàm inline làm việc trực tiếp với thanh ghi.
  - HAL: điều khiển mức cao hơn, khả chuyển và tương thích tốt hơn.

- Các hàm HAL_GPIO
  - Tham khảo User manual STM32F4 HAL & low level drivers

Initialization and de-initialization functions

This section provides functions allowing to initialize and de-initialize the GPIOs to be ready for use. This section contains the following APIs:

- HAL_GPIO_Init()
- HAL_GPIO_DeInit()

IO operation functions

This section contains the following APIs:

- HAL_GPIO_ReadPin()
- HAL_GPIO_WritePin()
- HAL GPIO TogglePin()
- HAL_GPIO_LockPin()
- HAL_GPIO_EXTI_IRQHandler()
- HAL_GPIO_EXTI_Callback()

Các hàm LL_GPIO

Tham khảo User manual STM32F4 HAL & low level drivers

```
# LL_GPIO_WriteReg()
# LL_GPIO_ReadReg()
• $ LL GPIO SetPinMode(GPIO TypeDef*, uint32 t, uint32 t): void
• $ LL GPIO GetPinMode(GPIO TypeDef*, uint32 t): uint32 t
• LL GPIO SetPinOutputType(GPIO TypeDef*, uint32 t, uint32 t): void
• $ LL GPIO GetPinOutputType(GPIO_TypeDef*, uint32_t) : uint32_t
• $ LL_GPIO_SetPinSpeed(GPIO_TypeDef*, uint32_t, uint32_t) : void

    LL GPIO GetPinSpeed(GPIO TypeDef*, uint32 t): uint32 t

• $ LL GPIO SetPinPull(GPIO_TypeDef*, uint32_t, uint32_t) : void
• $ LL GPIO GetPinPull(GPIO TypeDef*, uint32 t): uint32 t
• S LL GPIO SetAFPin 0 7(GPIO_TypeDef*, uint32_t, uint32_t) : void
• $ LL GPIO_GetAFPin_0_7(GPIO_TypeDef*, uint32_t) : uint32_t
• S LL GPIO SetAFPin 8 15(GPIO TypeDef*, uint32 t, uint32 t): void
• $ LL_GPIO_GetAFPin_8_15(GPIO_TypeDef*, uint32_t): uint32_t
S LL GPIO LockPin(GPIO TypeDef*, uint32 t): void
• LL GPIO IsPinLocked(GPIO TypeDef*, uint32 t): uint32 t
• $ LL GPIO_IsAnyPinLocked(GPIO_TypeDef*) : uint32_t
• $ LL GPIO_ReadInputPort(GPIO_TypeDef*) : uint32_t
• $ LL GPIO IsInputPinSet(GPIO_TypeDef*, uint32_t) : uint32_t

    LL GPIO WriteOutputPort(GPIO TypeDef*, uint32 t): void

• $ LL GPIO ReadOutputPort(GPIO TypeDef*) : uint32 t
$ LL_GPIO_IsOutputPinSet(GPIO_TypeDef*, uint32_t): uint32_t
LL_GPIO_SetOutputPin(GPIO_TypeDef*, uint32_t): void
LL GPIO ResetOutputPin(GPIO TypeDef*, uint32 t): void

    LL GPIO TogglePin(GPIO TypeDef*, uint32 t): void
```

Môi trường lập trình

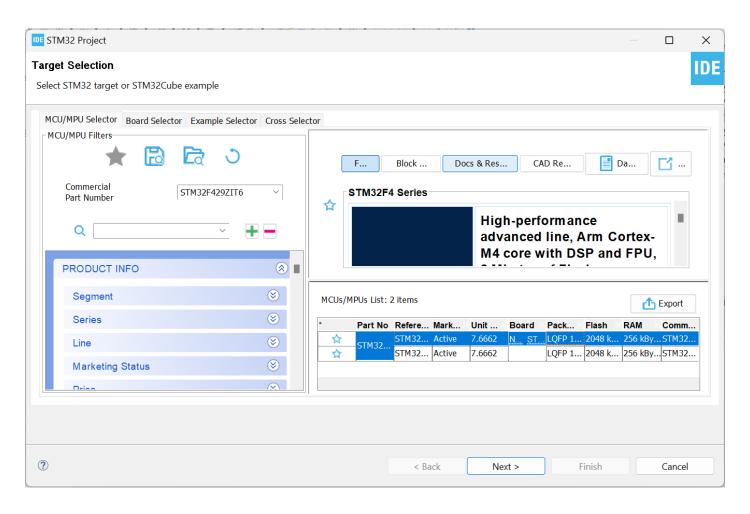
- Dành cho MCU của ST Microelectronics
- □ STM32 CubeIDE: IDE + compiler + debugger
- STM32CubeF4: driver + library
- □ ST-LINK009: USB driver

VD 1: Hello World

- Mục tiêu:
  - Tạo project lập trình cho STM32F4
  - Cấu hình GPIO và bật 1 đèn LED
- Đọc file manual của kit, tìm hiểu các ngoại vi sau nối vào chân nào của CPU
  - Các đèn LED3, LED4
  - Nút bấm USER_BUTTON

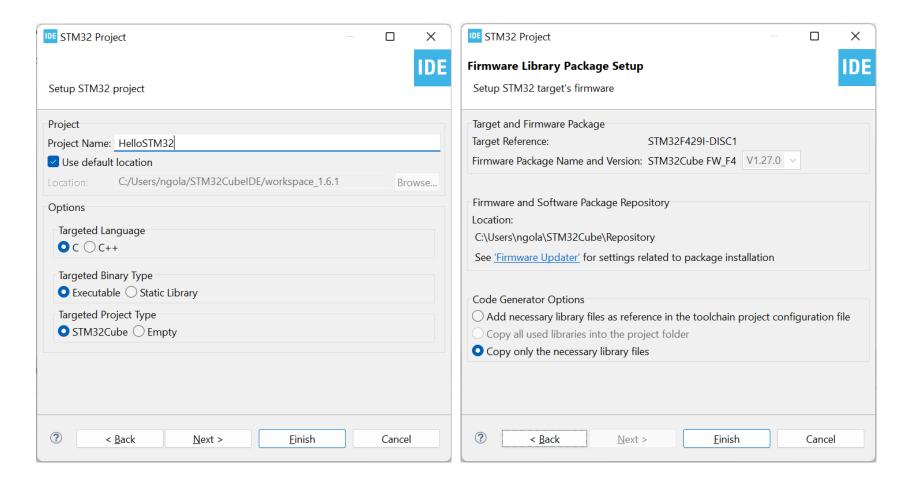
Tạo project với CubeIDE

- □ Chọn New → STM32 Project → MCU/MPU Selector
  - Tìm STM32F429ZIT6 trong danh sách

Tao project

□ Tên project tùy chọn, firmware package V1.28.0

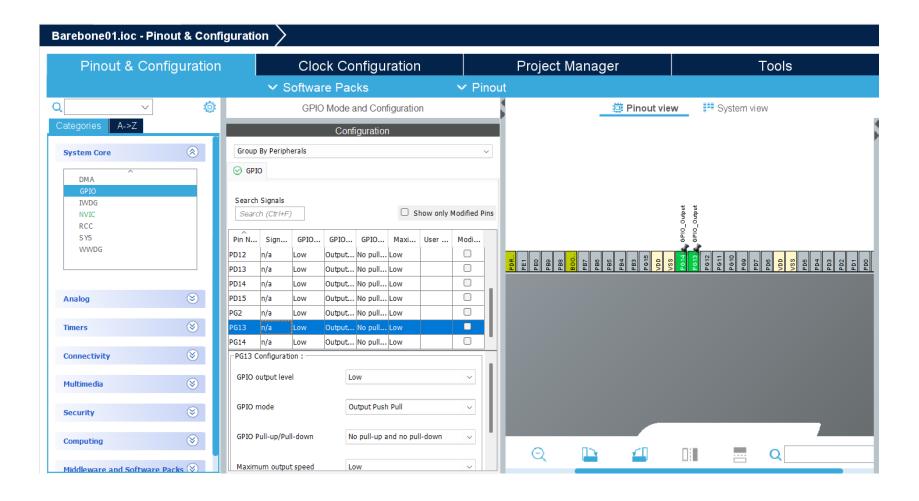

Cấu hình chân chip

- □ Cần cấu hình chân chip (PG13 và PG14) để điều khiển 2 đèn LED3 và LED4.
- Chọn System Core, mục GPIO:
  - Cấu hình chân PG13, PG14 là GPIO_Output
- □ Bấm Ctrl+S → lưu thành file *.ioc và tự sinh mã nguồn

Cấu hình GPIO

Output, push-pull, Low

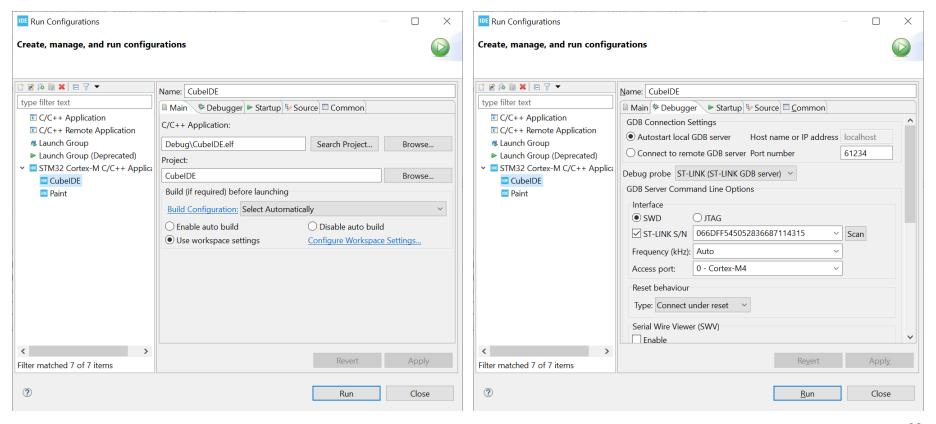

Thêm mã nguồn cho hàm main

```
/* Reset of all peripherals, Initializes the Flash
interface and the Systick. */
HAL_Init();
/* Initialize all configured peripherals */
MX_GPIO_Init();
/* Write 1 to GPIO → turn LED ON */
HAL_GPIO_WritePin(GPIOG, GPIO_PIN_13|GPIO_PIN_2,
GPIO_PIN_SET);
```

Tải và chạy chương trình

- □ Run --> Run as STM32 CortexM C/C++ Application
- Cắm mạch vào cổng USB của máy tính, chọn Debugger là SWD, ST-LINK, bấm Scan để tìm S/N

VD 2: nháy LED

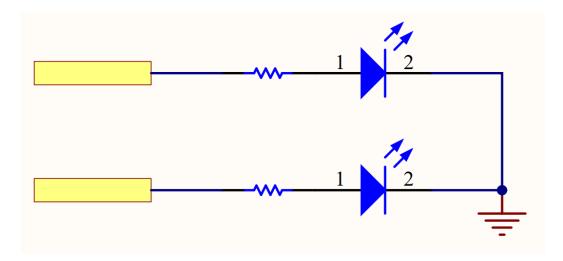
- Mục tiêu
  - Giống VD 1
  - Sử dụng hàm delay để bật/tắt LED theo chu kỳ

Mã nguồn main loop

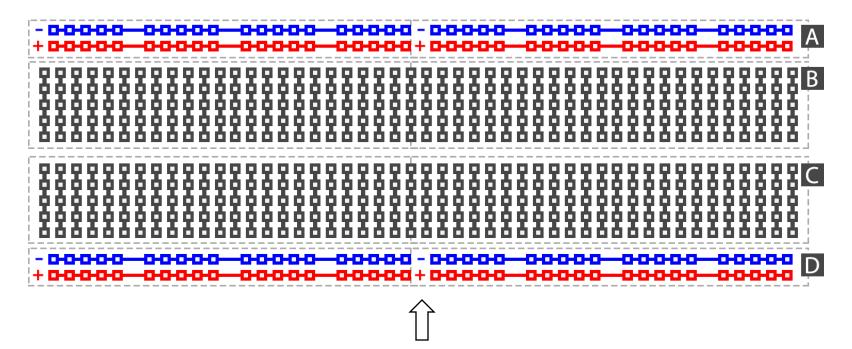
```
while (1)
{
    HAL_Delay(500);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOG, GPIO_PIN_13, GPIO_PIN_SET);
    HAL_Delay(500);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOG, GPIO_PIN_13, GPIO_PIN_RESET);
}
```

Bài tập 1: Ghép nối LED đơn với GPIO

- Lắp mạch trên breadboard theo sơ đồ dưới đây.
  - Lựa chọn chân vào ra phù hợp trên mạch STM32F429DISC (xem datasheet mạch).
  - Nối chân tương ứng từ mạch lên LED trên breadboard.
- Lập trình để 2 đèn LED nháy lệch nhau với tần số 2 Hz.
  - Cấu hình GPIO
  - Lập trình trong hàm main()

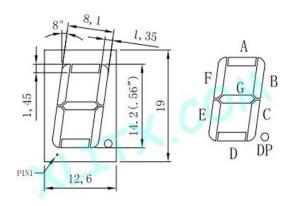

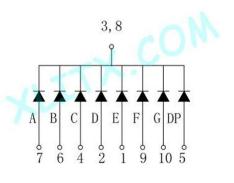
Breadboard

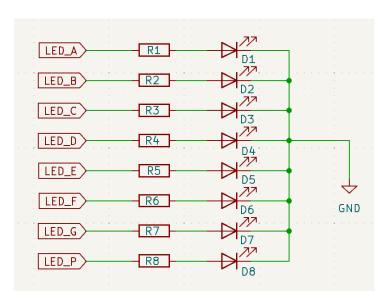

Chú ý: vị trí không có kết nối

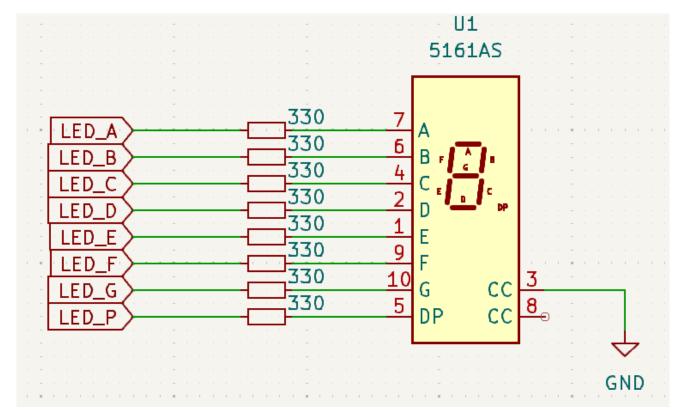
Module LED 7 thanh 5161AS (common-cathode)

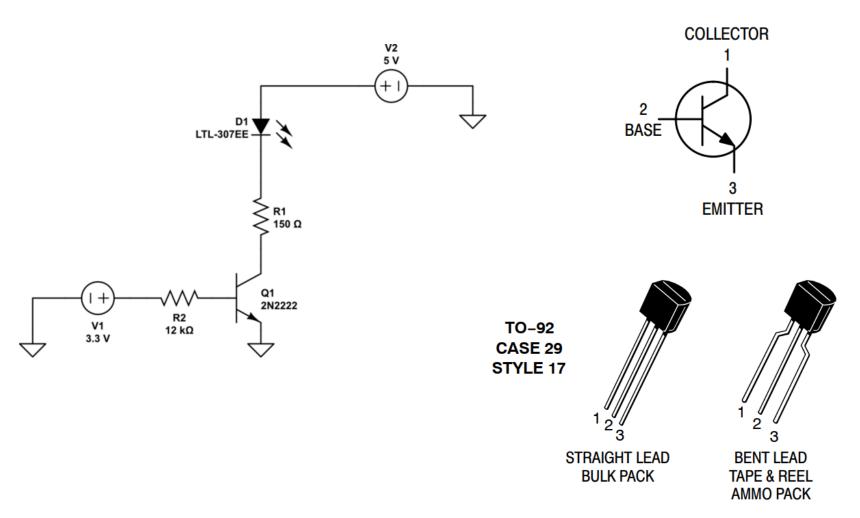

- Lắp mạch ghép nối module LED 7 thanh theo sơ đồ.
  - Tùy chọn chân nối ra LED.
- Lập trình hiển thị lần lượt các số 0 đến 9.
  - Chú ý: nên tổ chức thành driver/object riêng.

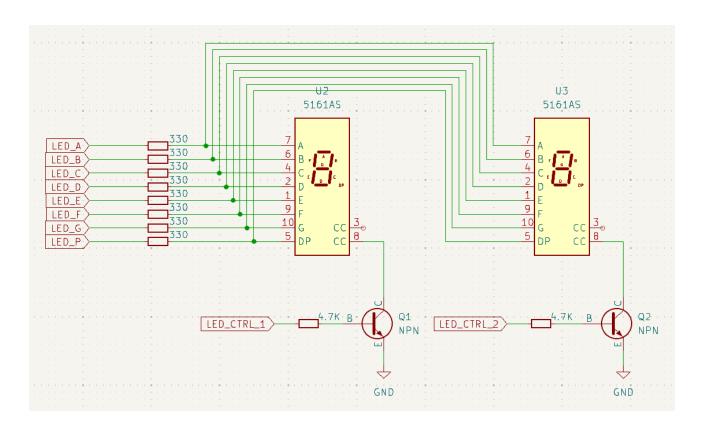

- Dãy LED 7 thanh gồm nhiều module LED 7 thanh ghép lại để hiển thị số nhiều chữ số.
- Nguyên tắc hoạt động: quét LED
  - ∟ Phần cứng:
    - Các module dùng chung data bus.
    - Từng module được điều khiển bật/tắt bằng các bit riêng rẽ.
  - Phần mềm:
    - Hiển thị lần lượt từng module, với giá trị chữ số tương ứng.

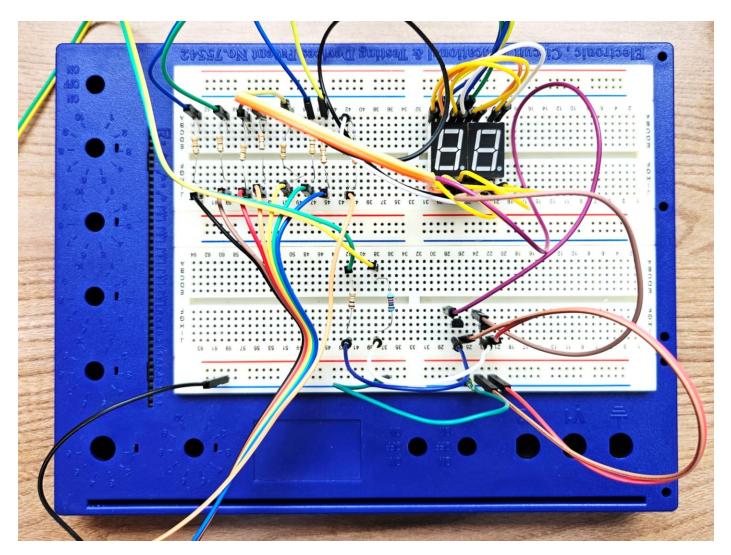
□ Transistor 2N2222a: NPN transistor để điều khiển bật/tắt module LED 7 thanh

- □ Lắp mạch như sơ đồ (tự chọn 10 chân điều khiển).
- Lập trình để hiển thị số có 2 chữ số.

□ Tham khảo cách cắm trên breadboard

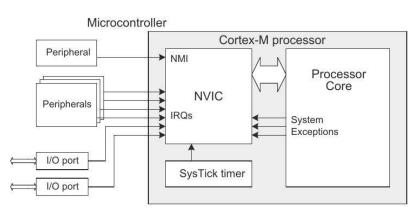

Bài tập 4: Ghép nối với nút bấm dùng polling

- Lập trình để điều khiển đèn ở PG13 theo trạng thái nút bấm B1
  - Nếu nút được bấm: đèn sáng
  - Nếu nút được nhả: đèn tắt
- □ Chú ý:
  - Nút bấm B1 được nối với chân PA0.
  - Cần cấu hình PA0 ở chế độ input và dùng hàm đọc giá trị PA0 để biết trạng thái nút bấm hay nhả.

Ghép nối ngắt

- Ngắt (Interrupt) là hoạt động cực kỳ quan trọng của CPU, cho phép CPU phát hiện và thực thi đoạn code tương ứng khi có yêu cầu từ ngoại vi.
- Sự kiện (Event) tương tự như ngắt, nhưng cho phép kích hoạt một tính năng phần cứng thay vì thực thi code.
- STM32F4 có rất nhiều nguồn ngắt, quản lý chung bởi mạch điều khiển ngắt NVIC
  - Các chân GPIO, các ngoại vi,...
  - SysTick, NMI.
  - 91 nguồn ngắt lập trình được, 16 mức ưu tiên

Bài tập

■ Xem Table 63. Vector table for STM32F42xxx "RM0090 Reference" và liệt kê các vector ngắt có trong STM32F42xxx

Bài tập

- Ngắt ngoài EXTI là gì?
- Có bao nhiêu ngắt ngoài có thể hoạt động cùng lúc?
- Đọc trang 383 "RM0090 Reference" và mô tả cách thiết lập thông số cho ngắt ngoài

Bài tập: Ghép nối ngắt

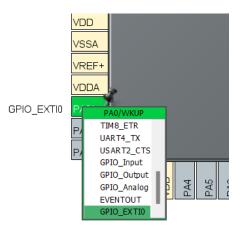
- Ví dụ: ghép nối ngắt với chân PA0 để bật tắt đèn LED khi bấm Blue button
- □ Cấu hình chân PA0 là GPIO_EXTI0
  - Đặt mode: External Interrupt Mode with Rising and Falling edge
- Enable hàm xử lý ngắt trong NVIC
- Lập trình hàm xử ngắt

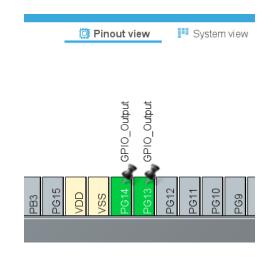
void EXTIO_IRQHandler(void)

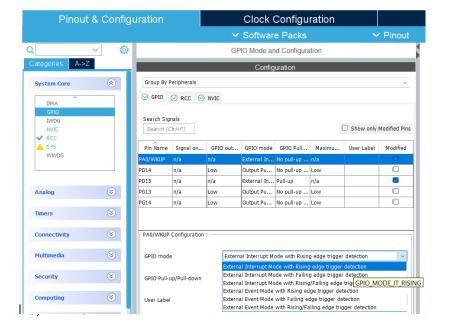
Bài tập: Ghép nối ngắt

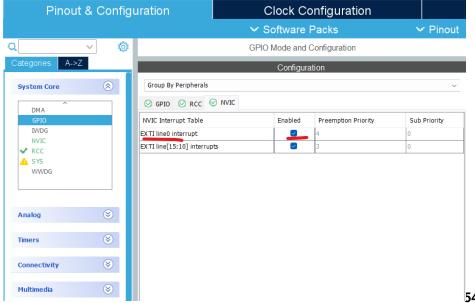
□ Cấu hình ngắt cho chân PA0, và GPIO_Output cho

PG13, PG14

Bài tập: Ghép nối ngắt

- Lập trình hàm xử lý ngắt
- Hoạt động:
  - Hàm MX GPIO Init: cấu hình chế độ PAO: ngắt ở sườn dương (rising edge).
  - । Hàm Exт10_IRQHandler : gọi khi xảy ra ngắt.

Ghép nối timer

- Timer: bộ đếm thời gian bằng phần cứng, dùng để tạo ra các sự kiện chính xác theo thời gian.
- Úng dụng của timer: rất nhiều!
  - Định thời: tạo ra sự kiện, kích hoạt chức năng theo thời gian hoặc tần số định trước.
    - Điều khiển ADC, DAC, wake-up low power CPU,...
  - Đo thời gian: đo khoảng cách theo thời gian giữa hai sự kiện liên tiếp.
  - Pulse Width Modulation (PWM).
  - Diều khiển động cơ, ghép nối encoder...
  - Điều khiển mạch chuyển đổi nguồn (Digital Power Converter).
  - l ...
- □ STM32F429: 17 timers (trang 35-36 Datasheet)
  - Advanced, General purpose, Basic, Watchdogs, Systick.

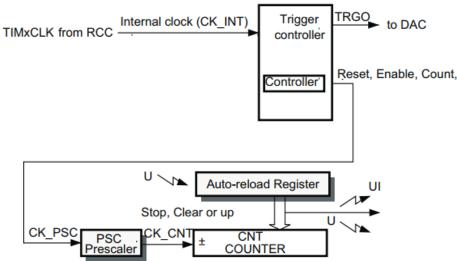
Ghép nối timer

- Nguyên tắc hoạt động:
  - Thành phần:
    - Nguồn tạo timer clock: từ clock hệ thống hoặc từ nguồn ngoài.
    - Thanh ghi bộ đếm timer.
  - Ứng với mỗi xung của timer clock, bộ đếm của timer tăng dần.
  - Khi bộ đếm bị tràn hoặc so sánh bằng giá trị ngưỡng nào đó:
    - Timer tạo event để kích hoạt phần cứng khác hoạt động,
    - Hoặc timer sinh ra ngắt gửi đến CPU, kích hoạt hàm xử lý ngắt.
- Lập trình với Timer: sử dụng các API của HAL hoặc LL
  - HAL_TIM (Time Base, Input Capture, Output Compare, PWM...)
  - LL_TIM, LL_LPTIM
  - HAL_WWDG, LL_WWDG

Basic timer: TIM6 và TIM7

- □ Định thời với prescaler và auto-reload register (16 bit).
- Có thể kích hoạt ngắt/DMA/DAC.
- Chế độ định thời cơ bản: clock đầu vào được chia cho 2 tham số trước khi tạo interrupt/event.
  - Prescaler (16 bit)
  - Counter period (16 bit)

Tần số ngắt timer = f_{APB} / (Prescaler+1) / (Counter Period + 1)

Basic timer: TIM6 và TIM7

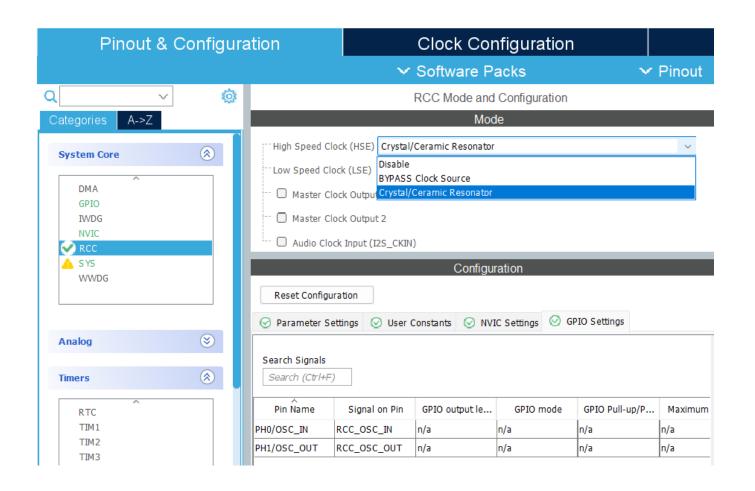
- API: HAL_TIM_Base
  - HAL_TIM_Base_Init()
  - HAL_TIM_Base_DeInit()
  - HAL_TIM_Base_MspInit()
  - HAL_TIM_Base_MspDeInit()
  - HAL_TIM_Base_Start()
  - HAL_TIM_Base_Stop()
  - HAL_TIM_Base_Start_IT()
  - HAL_TIM_Base_Stop_IT()
  - HAL_TIM_Base_Start_DMA()
  - HAL_TIM_Base_Stop_DMA()

Ghép nối timer

- Bài tập
  - Thiết lập clock hệ thống ở 180 MHz
  - Thiết lập cho Timer 6 chạy với chu kỳ 5 ms
  - Lập trình để đèn nháy với chu kỳ 1 Hz

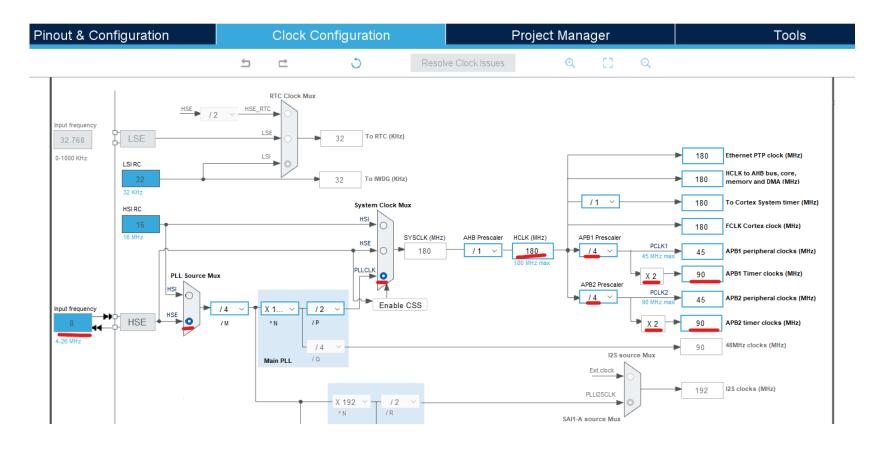
Ghép nối timer: cấu hình system clock

Đặt HSE là Crystal/Ceramic Resonator để nhận nguồn clock đầu vào từ chip thạch anh 8 MHz

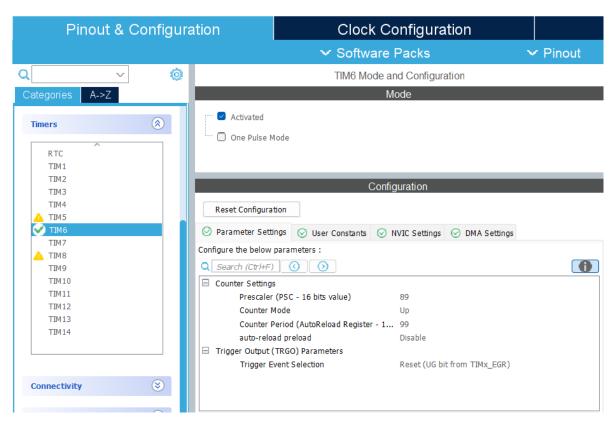
Ghép nối timer: cấu hình system clock

- □ Thiết lập tốc độ clock cho CPU và ngoại vi
  - HCLK: 180 MHz (cho CPU)
  - APB1, APB2: 90 MHz

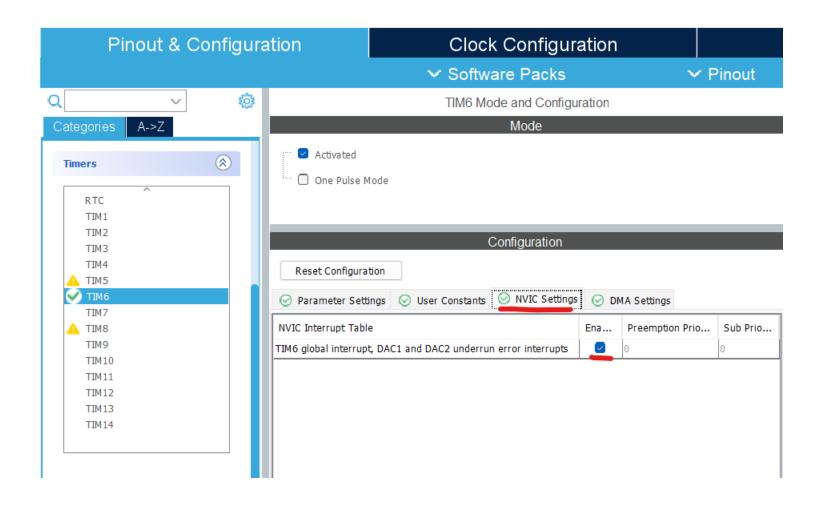
Ghép nối timer: cấu hình timer 6

- Activate TIM6
- □ Prescaler = 89, Counter Period = 99
- Frequency = 90 MHz / 90 / 100 = 10 KHz

Ghép nối timer: cấu hình timer 6

□ Bật ngắt của TIM6 trong NVIC settings

Ghép nối timer: lập trình xử lý sự kiện timer 6

Cho phép timer 6 chay

```
imain.c × stm32f4xx_it.c
             startup_stm32f429zitx.s
                          InterruptEx.ioc
      /* USER CODE END SysInit */
 87
 88
 89 /* Initialize all configured peripherals */
   MX GPIO Init();
 90
 91 MX TIM6 Init();
 92 /* USER CODE BEGIN 2 */
 93
      HAL TIM Base Start IT(&htim6);
      /* USER CODE END 2 */
 94
 95
 96 /* Infinite loop */
 97 /* USER CODE BEGIN WHILE */
```

Ghép nối timer: lập trình xử lý sự kiện timer 6

Khai báo biến global tim6_count, extern ở file _it.c

```
main.c  stm32f4xx_it.c × startup_stm32f429zitx.s InterruptEx.ioc

56
57 /* External variables -----
58 extern TIM_HandleTypeDef htim6;
59 /* USER CODE BEGIN EV */
60 extern int tim6_count;
61 /* USER CODE END EV */
62
```

```
243 void TIM6 DAC IRQHandler (void)
244 {
245
     /* USER CODE BEGIN TIM6 DAC IRQn 0 */
2.46
       tim6 count++;
       if (tim6_count == 5000)
2.47
248
249
           tim6 count = 0;
250
           HAL GPIO TogglePin (GPIOG, GPIO PIN 14);
251
252
     /* USER CODE END TIM6 DAC IRQn 0 */
253
     HAL TIM IRQHandler (&htim6);
254
     /* USER CODE BEGIN TIM6 DAC IRON 1 */
255
256
     /* USER CODE END TIM6 DAC IRQn 1 */
257 }
```

Ghép nối timer

Bài tập

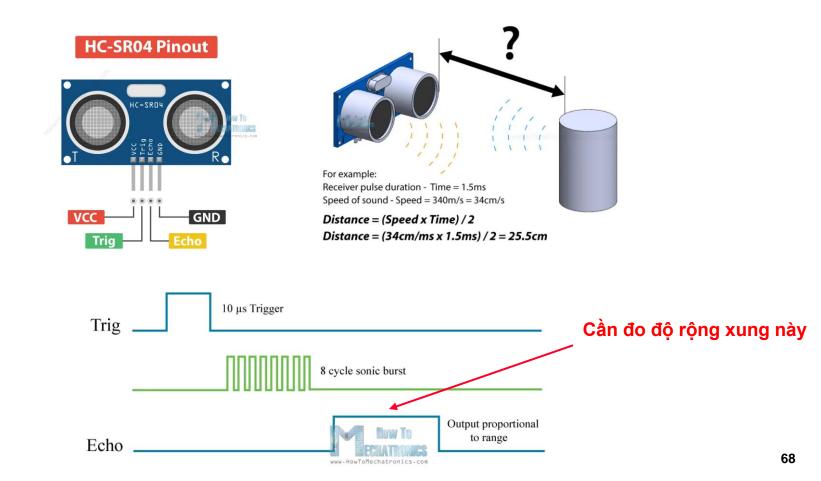
- Lập trình để phát hiện sự kiện nháy đúp (double click) trên nút Blue Button (PA0) và bật/tắt đèn LED khi có nháy đúp.
- Nháy đúp: 2 lần bấm liên tiếp cách nhau không quá 300 ms.

Code tham khảo:

```
stm32f4xx_it.c × startup_stm32f429zitx.s
204 void EXTIO IRQHandler(void)
205 {
206
      /* USER CODE BEGIN EXTIO IRQn 0 */
        if (tim6 count < 3000)
207
2.08
209
             HAL GPIO TogglePin (GPIOG, GPIO PIN 13);
210
211
        tim6 count = 0;
212
213
      /* USER CODE END EXTIO IROn 0 */
      HAL GPIO EXTI IRQHandler (GPIO PIN 0);
214
      /* USER CODE BEGIN EXTIO IRQn 1 */
215
216
217
      /* USER CODE END EXTIO IRQn 1 */
218 }
```

Bài tập

- □ Ghép nối STM32F429 với cảm biến siêu âm HC-SR04.
- Lập trình để mỗi lần nút Blue button được bấm thì mạch đo khoảng cách từ cảm biến đến vật cản một lần.

Ghép nối cảm biến siêu âm HC-SR04

■ Sơ đồ mạch

- HC-SR04 VCC: 5V
- HC-SR04 GND: GND
- HC-SR04 Trig: STM32F429 GPIO D14
- HC-SR04 Echo: STM32F429 GPIO D15

□ Cấu hình STM32F429

- D14: GPIO_Output, để tạo xung Trig.
- D15: GPIO_EXTI15, Rising edge and Falling edge để bắt ngắt ở cả sườn lên và sườn xuống.
- Bật ngắt của D15 trong NVIC, xử lý ngắt để đo độ rộng xung

Ghép nối cảm biến siêu âm HC-SR04

- Tạo xung Trig khi bấm nút: hàm xử lý ngắt EXTI0
  - Chú ý: không nên dùng HAL_Delay trong hàm xử lý ngắt vì HAL_Delay dùng timer, có thể độ ưu tiên thấp hơn.

```
InterruptEx.ioc
     stm32f4xx_it.c × startup_stm32f429zitx.s
                                    system_stm32f4xx.c
main.c
204 void EXTIO IRQHandler(void)
205 {
206
      /* USER CODE BEGIN EXTIO IRQn 0 */
        int t6count = 100;
2.07
208
        HAL GPIO WritePin (GPIOD, GPIO PIN_14, GPIO_PIN_SET);
        while (t6count--); //wait at least 10 us
209
210
        HAL GPIO WritePin (GPIOD, GPIO PIN 14, GPIO PIN RESET);
211
212
      /* USER CODE END EXTIO IRQn 0 */
213
      HAL GPIO EXTI IRQHandler (GPIO PIN 0);
      /* USER CODE BEGIN EXTIO IRQn 1 */
214
215
216
      /* USER CODE END EXTIO IRQn 1 */
217 }
```

Ghép nối cảm biến siêu âm HC-SR04

- □ Đo độ rộng xung: hàm xử lý ngắt EXTI15_10
  - Chú ý: bắt ở cả sườn âm và sườn dương.
  - Đo độ rộng xung đo bằng timer 6.
- Hoàn thiện code để tính khoảng cách

```
★stm32f4xx it.c × S startup stm32f429zitx.s InterruptEx.ioc
S system_stm32f4xx.c
229 void EXTI15 10 IRQHandler (void)
230 {
      /* USER CODE BEGIN EXTI15 10 IRQn 0 */
231
232
        int state = HAL GPIO ReadPin(GPIOD, GPIO_PIN_15);
233
        if (state == GPIO PIN SET)
             tim6 count = 0;
234
      else
235
236
             int echo = tim6 count;
237
238
239
        HAL GPIO TogglePin (GPIOG, GPIO PIN 14);
      /* USER CODE END EXTI15 10 IRQn \overline{0} */
240
      HAL GPIO EXTI IRQHandler (GPIO PIN 15);
241
```

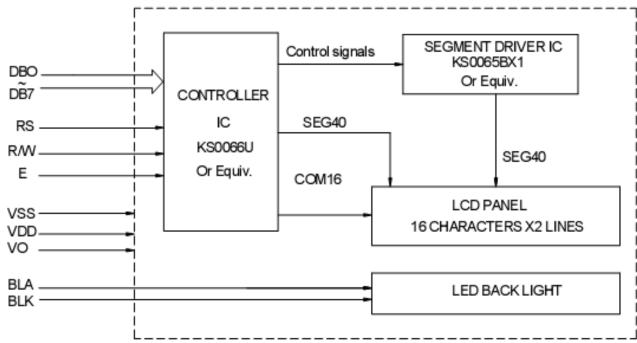
Bài tập: Ghép nối cảm biến siêu âm HC-SR04

- Dựa trên bài tập trước, phát triển thêm tính năng mới.
- Gọi X là khoảng cách từ cảm biến đến vật cản. Đo X liên tục và xử lý:
  - Nếu X < 20 cm: bật đèn đỏ cảnh báo. Ngược lại thì đèn đỏ tắt.</p>
  - Nếu X > 50 cm: bật đèn xanh. Ngược lại thì đèn xanh tắt.
  - Nếu X trong khoảng từ 20 đến 50 cm: đèn xanh sáng mờ, độ sáng tỷ lệ nghịch với X
    - X = 50 cm: đèn xanh sáng nhất.
    - X = 20 cm: đèn xanh tối hoàn toàn.

Ghép nối LCD 1602

- □ LCD 1602:
  - Màn hình ký tự
  - 1 2 hàng, 16 cột
- □ Sơ đồ khối:

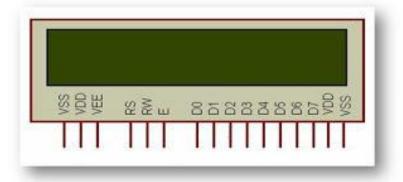

FS, NLT 2024

Sơ đồ chân LCD 16x2

Pin Number	Symbol	Pin Function
1	VSS	Ground
2	VCC	+5v
3	VEE	Contrast adjustment (VO)
4	RS	Register Select. 0:Command, 1: Data
5	R/W	Read/Write R/W=0: Write R/W=1: Read
6	EN	Enable. Falling edge triggered
7	D0	Data Bit 0
8	D1	Data Bit 1
9	D2	Data Bit 2
10	D3	Data Bit 3
11	D4	Data Bit 4
12	D5	Data Bit 5
13	D6	Data Bit 6
14	D7	Data Bit 7/Busy Flag
15	A/LED+	Back-light Anode(+)
16	K/LED-	Back-Light Cathode(-)

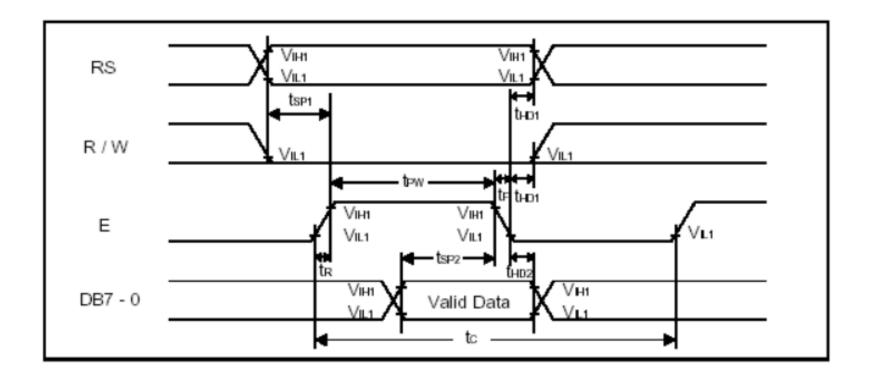
Chú ý: chỉnh độ tương phản

Timing diagram

□ Thao tác ghi

RS = 1: dữ liệu (mã ký tự)

RS = 0: command

Các bước lập trình ghép nối LCD

- Bước 1: Gửi lệnh cấu hình làm việc cho LCD
  - R/W = 0 (write)
  - RS = 0 (command)
- □ Bước 2: Hiển thị ký tự trên LCD
  - R/W = 0 (write)
  - RS = 1 (data)

Hàm gửi lệnh điều khiển (chế độ 8 bit)

```
void LCD_Send_Command(unsigned char x)
  LCD_DATA=x;
                    //Ma lenh
                    //Chon thanh ghi lenh
  RS=0;
                    //De ghi du lieu
  RW=0;
  EN=1;
  Delay_ms(1);
  EN=0;
  Delay ms(1);
  EN=1;
```

Hàm gửi ký tự (chế độ 8 bit)

```
void LCD_Write_One_Char(unsigned char c)
                   //Gia tri du lieu
  LCD_DATA=c;
                    //Chon thanh ghi du lieu
  RS=1;
                    //Ghi du lieu
  RW=0;
  EN=1;
  Delay_ms(1);
  EN=0;
  Delay ms(1);
  EN=1;
```

Tập lệnh điều khiển LCD

LCD Command Codes

Code (Hex)	Command to LCD Instruction Register
1	Clear display screen
2	Return home
4	Decrement cursor (shift cursor to left)
6	Increment cursor (shift cursor to right)
5	Shift display right
7	Shift display left
8	Display off, cursor off
Α	Display off, cursor on
С	Display on, cursor off
E	Display on, cursor blinking
F	Display on, cursor blinking
10	Shift cursor position to left
14	Shift cursor position to right
18	Shift the entire display to the left
1C	Shift the entire display to the right
80	Force cursor to beginning to 1st line
C0	Force cursor to beginning to 2nd line
38	2 lines and 5x7 matrix

Hàm khởi tạo LCD

```
void LCD_init()
{
    //Chon che do 5x7 pixel, 2 lines
    LCD_Send_Command(0x38);
    //Bat hien thi, nhap nhay con tro
    LCD_Send_Command(0x0E);
    LCD_Send_Command(0x01); //Xoa man hinh
    LCD_Send_Command(0x80); //Ve dau dong
}
```

89

Bài tập: ghép nối LCD 1602

- □ Lắp mạch theo sơ đồ:
- Đọc hiểu mã nguồn các hàm
  - Gửi lệnh ra LCD
  - Gửi ký tự ra LCD
- Viết chương trình hiển thị 2 dòng text trên màn hình LCD

Hello K67 ITxxxx

******

Lập trình thêm hiệu ứng cho màn hình chạy dần sang phải

STM32F4	LCD 1602
D0	GPIO D14
D1	GPIO D15
D2	GPIO D12
D3	GPIO D13
D4	GPIO D10
D5	GPIO D11
D6	GPIO D8
D7	GPIO D9
RW	GPIO G2
RS	GPIO G3
E	GPIO G4
VDD	5V
VSS	GND
VEE/VO	GND
Α	5V
K	GND

Bài tập: ghép nối LCD 1602

Kết hợp với bài tập ghép nối cảm biến siêu âm, đọc liên tục khoảng cách từ cảm biến đến vật cản và hiển thị lên màn hình LCD.

Bài tập: ghép nối LCD 1602

Viết chương trình hiển thị Đồng hồ đếm giờ trên màn hình LCD theo khuôn dạng.

[hh]:[mm]:[ss]:[s10]

s10: phần mười giây

- □ Chú ý:
  - Thời gian được đo chính xác bằng timer 6.